

Nacionālās apvienības programma tautsaimniecības jautājumos

Saturs

[Ekonomika un finanses](#)

[Makroekonomiskā un budžeta politika](#)

[Nodokļi un ienākumu sadale sabiedrībā](#)

[Iedzīvotāju ienākuma nodoklis](#)

[Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas](#)

[Nekustamā īpašuma nodoklis](#)

[Uzņēmumu ienākuma nodoklis](#)

[Pievienotās vērtības nodoklis](#)

[Ēnu ekonomikas apkarošana](#)

[Citi](#)

[Attīstība un sociālā atbildība](#)

[Enerģētika un "Zaļā" ekonomika](#)

[Energoefektīva būvniecība](#)

[Transports un sakari](#)

[Lauksaimniecība un lauku attīstība](#)

[Mājokļa un kreditēšanas politika](#)

Ekonomika un finanses

Laiks līdz 2014. gadam būs izšķirošs Latvijas tautsaimniecības turpmākajai attīstībai - vai valstij, neskatoties uz pārdzīvoto smago krīzi un parādu nastu, izdosies uzsākt stabilu ilgtermiņa ekonomisko izaugsmi, pielāgojoties globālajām pārmaiņām, vai arī tā ieies ilgstošā stagnācijā. Mēs uzskatām, ka šajā sarežģītajā situācijā nav izmantojama uz kādu vienu abstraktu modeli būvēta pieeja ekonomikas attīstībai - drīzāk ir jārod dažāda veida risinājumi daudzajām Latvijas sociāli ekonomiskajām problēmām. Lai panāktu nozīmīgu ekonomikas atspērienu pēc krīzes, valstij ir stingrāk jāvada attīstības process, šajā brīdī nepaļaujoties tikai uz brīvā tirgus "neredzamo roku". Tomēr kā attīstības galvenais dzinējspēks paliek uz brīvo tirgu un indivīda iniciatīvu balstīta ekonomika, pielietojot valsts iejaukšanos tik lielā mērā, lai novērstu tirgus izkropļojumus ierobežotas konkurences, resursu trūkuma, reģionālo atšķirību, spekulatīvo aktivitāšu vai neadekvātas nodokļu politikas dēļ. Valsts uzdevums, mūsdiā, ir nodrošināt ekonomiskajai attīstībai un pilsoņu labklājības celšanai piemērotu vidi.

[\(atpakaļ uz saturu\)](#)

Makroekonomiskā un budžeta politika

Ņemot vērā, ka Latvija jau ir ieguldījusi lielus resursus pašreizējā makroekonomiskā kursa ieturēšanai, kas balstās uz ievērojamu valsts izdevumu samazināšanu un nodokļu sloga celšanu, mēs uzskatām, ka jāturpina virzīties uz eiro ieviešanu 2014. gadā. Pateicoties Latvijas nodokļu maksātāju pacietībai un pēdējo divu gadu laikā panāktajai ievērojamai valsts budžeta konsolidācijai, mums ir pavērusies iespēja 2012. gadā izpildīt t.s. Māstrihtas kritērijus iestājai eirozonā, kas ļautu 2014. gadā reāli ieviest eiro. Lai gan eirozona šobrīd sastopas ar ievērojamām grūtībām, kuras daļēji izraisījusi atsevišķu dalībvalstu bezrūpīgā budžeta politika un daļēji - spekulatīva rakstura finanšu tirgu darbības, nav pamata uzskatīt, ka Latvijas nacionālās valūtas saglabāšana globālo satricinājumu brīžos mūs varētu pasargāt vairāk nekā piederība Eiropas vienotās valūtas zonai.

Māstrihtas kritēriju izpildei un eiro ieviešanai ir nepieciešams turpināt valsts budžeta deficīta samazināšanu, 2012. gadā to nodrošinot zem 3% līmeņa no IKP. Lai sasniegtu noteikto inflācijas kritēriju, nav pieļaujama kopējā nodokļu sloga palielināšana, kā arī ir jāuzlabo Konkurences padomes un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas darbs nolūkā nepieļaut nepamatotu cenu celšanos. Ekonomiskajai situācijai tālāk uzlabojoties, jāvirzās uz bezdeficīta budžetu un uzplaukuma gados budžeta pārpalikums jāieskaita stabilizācijas fondā, lai turpmāk Latvijai krīzes gadījumā nenāktos aizņemties.

Mēs uzskatām, ka eiro ieviešana mazinātu Latvijas ekonomikas ārējo ievainojamību, celtu investoru uzticību, samazinātu valsts un privātā sektora naudas cenu jeb kredītu procentu likmes, kā arī gluži vienkārši atvieglotu dzīvi Latvijas pilsoņiem un uzņēmējiem.

Taču, gadījumā, ja Latvija netiek uzņemta eirozonā politisku iemeslu dēļ vai arī īstenojas negatīvākais scenārijs un eirozona sabrūk tās iekšējo problēmu nemākulīgas risināšanas dēļ, mēs pieļaujam nozīmīgu makroekonomiskā kursa maiņu. Šādā situācijā būtu jāapsver lata kursa maiņa, atceļot tā piesaisti eiro, un jāmēģina panākt valsts konkurētspējas uzlabošanās ar iekšējo makroekonomisko stimulu palīdzību. Protams, tādā gadījumā ir jārisina kredītu nastas pieauguma problēma, vadoties, piemēram, no Islandes pieredzes vai daļēji pārkonvertējot eiro kredītus nacionālajā valūtā.

Budžeta projekta ietvaros pirms tā apstiprināšanas, nepieciešama rūpīga pārbaude ministriju un to pakļautībā esošo iestāžu iesniegtajā budžeta plānā, jo ne visa informācija, kas ir aprakstīta papīra veidā, atbilst īstenībai dabā. Budžeta konsolidācijas nolūkos Finanšu ministrijai ir tiesības pieaicināt neatkarīgos ekspertus attiecīgu budžeta posteņu novērtēšanai dabā. Mūsuprāt lētāk ir noalgot profesionālu ekspertu un samaksāt tam honorāru, nevis izsaimniekot ievērojamās summās valsts budžeta līdzekļus.

Budžeta konsolidācijas nolūkos tiks samazināti izdevumi un ieviesta jauna nodokļu politika (arī ēnu ekonomikas apkarošanā), nepalielinot kopējo nodokļu slogu.

Tiks pārskatīts jautājums par valsts un pašvaldību uzņēmumu valdes locekļu atlīdzību. Atlīdzības apmērs ir jānovērtē pēc gada pārskata rezultātiem un jānosaka atbilstoši uzņēmuma finansiālajam stāvoklim.

([atpakaļ uz saturu](#))

Nodokļi un ienākumu sadale sabiedrībā

Latvijā ir vērojama augsta sociālā nevienlīdzība, ko raksturo Džini koeficienta pieaugums pēdējā dekādē. Ir jāsamazina atšķirības dzīves līmenī starp nabadzīgajiem iedzīvotājiem un turīgāko sabiedrības daļu, īpaši veicinot krīzes laikā sarukušā vidusslāņa paplašināšanu. Minētā disproporcija lielā mērā ir veidojusies nepareizas nodokļu politikas rezultātā, kas ilgstoši bijusi vērsta uz augstiem nodokļiem darbaspēkam un zemiem kapitālam, nekustamajam īpašumam un spekulatīviem darījumiem. Šī pieeja ir ne tikai traucējusi uzlabot savus dzīves apstākļus darba ņēmējiem un ģimenēm ar bērniem, bet arī apgrūtinājusi uzņēmējdarbību un ieguldījumus attīstībā, tā vietā panākot finanšu resursu ieplūšanu

spekulatīvos burbuļos.

Līdz ar to mēs piedāvājam ieviest samērīgu, pamatotu un publiski izdiskutētu sociāli taisnīgāku un uzņēmējdarbībai izdevīgāku nodokļu sadali sabiedrībā, vienlaikus nepaaugstinot kopējo nodokļu slogu.

Tā kā mūsu programma sabiedriskai apspriešanai ir atvērta, mūsu izvirzītie priekšlikumi var tikt papildināti un pilnveidoti, balstoties uz sociālo partneru ieteikumiem, arī pēc vēlēšanām.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

1. No 2012.gada 1.janvāra (deklarētajiem ienākumiem 2012.gadā un par 2012.gadu) ieviesīsim progresīvo iedzīvotāju ienākuma nodokli visām fiziskām personām (arī nerezidentiem par gūtajiem ienākumiem Latvijā) gada kopējam ienākumam pēc nodokļu nomaksas, attaisnato izdevumu atskaitīšanas, ņemot vērā neapliekamo minimumu un atvieglojumus. Progresīvais ienākuma nodoklis tiks rēķināts no sākotnējās pārsnieguma summas 10.000 latu (neapliekamā daļa). Ienākumam, kas pārsniegs noteiktu sliekšni 10.000 latu, tiks piemērota papildlikme atbilstoši pārsnieguma summai šādā apmērā:

Ienākuma sliekšnis	Papildlikme	Progresīvais nodoklis, piemēri
10.000-20.000	5%	$(20.000 - 10.000) \times 5\% = 500$
20.000 – ...	10%	$(30.000 - 20.000) \times 10\% = 1.000$

2. Ieviešot progresīvo IIN metodi (un ne tikai), atbilstoši budžeta plāna izpildei, mēs pakāpeniski samazināsim IIN likmi līdz 15%. To varēs novērtēt 2012.gada nogalē pēc 11 mēnešu budžeta plāna izpildes. Līdz ar to IIN likmes pakāpenisku samazinājumu varēs piemērot tikai no 2013.gada.

3. Pakāpeniski katru gadu, sākot no 01.01.2012., palielināsim neapliekamo minimumu līdz valstī noteiktajam iztikas minuma līmenim un atvieglojumus par katru apgādājamo personu ģimenē un noteiksim progresīvu tā pieaugumu par katru nākamo bērnu.

4. Ar 01.01.2012. palielināsim minimālo algu, kas tiks noteikta budžeta konsolidācijas ietvaros.

5. Noteiksim atbrīvojumu no IIN no saņemtās darba algas par darbu bērniem un pusaudžiem vasaras skolas brīvlaikā.

6. Pensionāriem atbrīvosim pensijas no iedzīvotāju ienākuma nodokļa. Šis jautājums tiks izskatīts ne ātrāk kā 2012.gada beigās pēc 11 mēnešu budžeta ieņēmumu rezultātiem.

7. No 2012.gada 1.janvāra (par 2011.gadu) palielināsim attaisnatos izdevumus par medicīnas un izglītības pakalpojumiem un veselības apdrošināšanas prēmiju maksājumiem saskaņā ar veselības apdrošināšanas līgumu (bez līdzekļu uzkrāšanas) līdz 300 latiem gadā, bet, uzlabojoties valsts budžeta situācijai, līdz 700 latiem gadā.

8. Samazināsim saimnieciskās darbības veicējiem IIN likmi no 25% uz 15%. Samazināsim autoriem IIN likmi no 25% uz 15%. Šie jautājumi par likmju samazinājumu tiks izskatīti ne ātrāk kā 2012.gada beigās pēc 11 mēnešu budžeta ieņēmumu rezultātiem.

9. No 2012.gada 1.janvāra vienādosim likmes nerezidentiem attiecībā uz nekustamā īpašuma atsavināšanu – ienākumam no kapitāla pieauguma, piemērojot 15% IIN likmi.

10. No 2012.gada 1.janvāra piedāvāsim piemērot IIN vispārējo likmi izmaksai nerezidentiem arī no citiem ienākuma veidiem.

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

1. VSAOI nomaksai Latvijā par darbinieku nosūtīšanu uz ES dalībvalstīm darba braucienos sertifikātu A1 un E101 saskaņošanas kārtība turpmāk notiks ar Finanšu ministriju.
2. Personas, kas pievienojušās brīvprātīgai sociālo iemaksu veikšanai, drīkstēs to darīt tikai tad, ja personai piederošajā uzņēmumā pastāvīgo darbinieku mēnešalgas ir ne mazākas par 500 latiem.
3. Uzņēmumu valdes locekļiem, kuru obligāto iemaksu objekts mēnesī pārsniedz MK noteikumos noteikto maksimālo summu, drīkstēs veikt obligātās iemaksas arī no pārsnieguma summas, ja darbinieku obligāto iemaksu objekts mēnesī ir 500 lati.
4. Jūrnieki, kas strādā uz starptautiskajiem kuģiem, bieži vien nav sociāli apdrošināti ne ārvalstīs, ne Latvijā. Līdz ar to jūrniekiem Latvijā nav sociālās garantijas. Tā kā likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu” jūrniekiem nav obligāti jāmaksā VSAOI, jo viņi ir darba ņēmēji pie ārvalsts darba devēja ārvalstīs, noteikt Valsts ieņēmumu dienestam piedāvāt Latvijas jūrniekiem pievienoties brīvprātīgajai apdrošināšanai.
5. Piedāvājam noteikt sociālās apdrošināšanas objekta obligāto sliekšni pašnodarbinātajam no MK noteikumos noteiktā minimālā objekta līdz 500 latu peļņai.

Nekustamā īpašuma nodoklis

Nekustamā īpašuma nodoklis vairāku iemeslu dēļ pašlaik neveic mājokļu attīstības funkciju Latvijas pilsoņiem, apgrūtina ražošanas ēku un būvju attīstību un veicina jauna burbuļa rašanos atsevišķos mājokļa tirgus segmentos - saistītos ar trešo valstu pilsoņu un biznesa interesēm. Mūsu mērķis - radīt priekšrocības Latvijas cilvēkiem pašapdzīvotā mājokļu tirgū, tādējādi radot ticību uz kvalitatīvāku dzīvi Dzimtenē.

1. Noteiksim nekustamā īpašuma nodokļa papildlikmi 1,5% īpašumiem, kurus neizmanto saimnieciskās darbības veikšanai - pamatlīdzekļiem, ieguldījuma īpašumiem, pārdošanai turētiem ilgtermiņa ieguldījumiem, krājumos esošai apbūves zemei, ēkām un būvēm. Šī norma neattiecas uz būvniecības uzņēmumu pašu uzbūvētajiem objektiem, viesnīcām, noliktavām u.c. Norma attiecas uz visiem nodokļu maksātājiem – fiziskām un juridiskām personām, rezidentiem un nerezidentiem.

2. Piemērosim ēkām, kurās personas nav deklarētas, nekustamā īpašuma nodokļa papildlikmi 1,5%.

3. Piemērosim nesakārtotiem īpašumiem (grausti) un teritorijām nekustamā īpašuma nodokļa papildlikmi 1,5% (attiecas uz fiziskām un juridiskām personām).

4. Piemērosim nekustamā īpašuma nodokļa papildlikmi 1,5% nekustamajam īpašumam, kura īpašnieks Latvijas Republikā ir saņēmis uzturēšanās atļauju.

5. Piemērosim nekustamā īpašuma nodokļa papildlikmi 1,5% nekustamajam īpašumam Latvijas Republikas pilsētās, kuru īpašnieks, valdītājs, lietotājs vai nomnieks ir:

1. nerezidents no zemu nodokļu un beznodokļu valstīm;
2. nerezidents, ar kura rezidējošo valsti līdz 2005.gada 1.janvārim netika noslēgts likums attiecībā uz līgumu par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem.

Šī norma neattiecas uz ES dalībvalstu personām, kas iegādājas, lieto (valda), nomā vai īrē nekustamo īpašumu Latvijā. Šī norma attiecas gan uz fiziskām, gan juridiskām personām.

6. Piemērosim atlaides mājokļiem atbilstoši deklarēto cilvēku skaitam, par katru cilvēku nosakot 5%

atlaidi no aprēķinātā nodokļa (kārtību nosaka pašvaldību saistošie noteikumi).

7. Ieviesīsim nodokļa atlaides rezidentiēm līdz 90% nekustamajam īpašumam pilsētās – Jūrmalā un Rīgas pilsētā, kas iegādāti līdz 2000.gada 1.janvārim. Nodokļa atlaižu piešķiršanas kārtību noteiks pašvaldība savos saistošajos noteikumos.

8. Ieviesīsim politiski represētām personām nodokļa atlaidi par nekustamo īpašumu līdz 90%. Kārtību noteiks pašvaldība savos saistošajos noteikumos. Neattiecas uz saimnieciskajā darbībā izmantoto nekustamo īpašumu.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis

1. Ar 2012.gada 1.janvāri ieviesīsim jaunu normu, kas paredz sākot no 2012.gada samazināt uzņēmumu ienākuma nodokli līdz 100% apmēram par reinvestēto peļņu uzņēmumiem, kuru faktiskā darbība būs Latvijas lauku pilsētās, ciematos un laukos, ievērojot vairākus nosacījumus un ierobežojumus.

2. Ieviesīsim fiksēto uzņēmumu ienākuma nodokli. Nodokļa likme būs 5% no apgrozījuma. Lai drīkstētu piemērot šo maksāšanas kārtību, tiks noteikti vairāki ierobežojumi un nosacījumi.

3. Noteiksim 20% nodokļa atlaidi uzņēmumiem par ieguldījumiem izglītības un pētniecības projektos, kas ir uzņēmumu ilgtermiņa ieguldījums konkurētspējas un produktivitātes kāpināšanā.

4. Noteiksim 20% nodokļa atlaidi uzņēmumiem, kuri nodarbinās invalīdus, Nodarbinātības dienestā reģistrētos bezdarbniekus un prakses studentus.

5. Piemērosim nodokļa atlaidi 20% apmērā uzņēmumiem, kuri iepērk no Latvijas ražotājiem Latvijā ražotu produkciju eksportam vai preču piegādei ES. Tas attiecas arī uz ražotājiem, kuri paši savu preci eksportē un piegādā ES.

Kopējā nodokļu atlaide, izņemot fiksētajam UIN un uzņēmumam, kas reinvestē peļņu, nedrīkst pārsniegt 20% no aprēķinātā nodokļa.

6. Ieviesīsim nodokļa atlaidi 10 latus par katru uzņēmuma darbinieka bērnu līdz 7 g. vecumam.

7. 2012.gada 1.janvārī atcelsim samazinātās likmes 10% piemērošanu nerezidentiēm (no zemu nodokļu un beznodokļu valstīm), izmaksājot dividendes un procentus. Piemērosim vispārējo likmi 15%. Tas pats attiecas arī uz ES uzņēmumiem, kuru īpašnieki ir reģistrēti zemu nodokļu valstīs.

8. Atcelsim samazināto likmi (5%) nerezidentam no atlīdzības par Latvijā esoša īpašuma izmantošanu, kā arī atlīdzību par Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanu (2%), piemērojot 15% likmi.

9. Atcelsim samazināto likmi nerezidentam par vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem (10%) un intelektuālo īpašumu (5%), piemērojot 15% likmi.

10. Aizliegšim veikt ziedojumus uzņēmumiem, kuru darbinieku alga ir zemāka par 500 latiem. Ziedojuma saņēmēja izrakstītais rēķins par ziedotāja reklāmu tiks uzskatīts par pretpakalpojumu. Savstarpējie maksas pakalpojumi starp ziedotāju un ziedojuma saņēmēju nav atļauti.

11. Atcelsim avansa maksājumu veikšanu uzņēmumiem, kuri iesniedz VID iesniegumu par saimnieciskās darbības pārtraukšanu vai likvidācijas procesa uzsākšanu.

12. Atcelsim avansa maksājumiem kavējuma naudas.

Pievienotās vērtības nodoklis

Pievienotās vērtības nodoklis ir patēriņa nodoklis, kuru maksā netiešā veidā patērētājs par preci un pakalpojumu. Tirgus nosacījumus nosaka patērētājs. Pieprasījums ir atkarīgs no preču un pakalpojumu cenas vai īpašas nepieciešamības (bez kuras nevar izdzīvot). Preču un pakalpojumu cena ir atkarīga no PVN lieluma, bet patērētāja pieprasījums – no tam esošiem naudas līdzekļiem. Ja valstī lielākā daļa iedzīvotāji saņem minimālus ienākumus, tad pirmkārt, tie apmaksās pamatvajadzības un ja nauda paliks pāri, tad iegādāsies citas preces vai pakalpojumus.

Tādējādi mazais un vidējais bizness ir atkarīgs no Latvijas iekšējā vispārējā ekonomiskā stāvokļa. Palielinoties PVN likmēm, palielinās preču un pakalpojumu cena un samazinās patērētāja pirktspēja. Līdz ar to arī mazais un vidējais bizness samazinās, rodas bezdarbs un cilvēki emigrē uz citām valstīm.

NA piedāvā PVN likmes 2012.gadā atstāt nemainīgas. Uzlabojoties ekonomiskajai situācijai, PVN likmes var tikt pārskatītas.

1. Ieviesīsim PVN reverso kārtību starp apliekamām personām.
2. No 2012.gada 1.janvāra piemērosim standartlikmi abortiem, kontracepcijas līdzekļiem, zobārstniecības pakalpojumiem, kas nav saistīti ar veselību.

Ēnu ekonomikas apkarošana

1. Aizliegšim izsniegt aizdevumus zemu nodokļu valstu rezidentiem, par pārkāpumu piemērojot soda naudu 25% apmērā no veiktās aizdevumu summas.
2. Aizliegšim izsniegt jebkādus aizdevumus no uzņēmuma, ja darbinieku algas noteiktas mazākas par 500 latiem. Šis nosacījums neattiecas uz tiem aizdevumiem uzņēmumiem, kuru darbības veids ir aizdevumu izsniegšana.
3. Noteiksim likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” šādus grozījumus: ja valdes loceklim izsniegts aizdevums, taču tam nav darba līgums ar attiecīgo uzņēmumu un nav noteikta darba alga 500 latu apmērā, tad aizdevums ir apliekams ar VSAOI un IIN.
4. Noteiksim likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” arī šādus grozījumus: ja uzņēmuma dalībniekam ir izsniegts aizdevums, tad tas apliekams ar VSAOI un IIN. Ja dalībnieks ir valdes loceklis, tad piemēro, 3.punktu.
5. Noteiksim avansa norēķinu personām taksācijas gada beigās izsniegto naudas summu iemaksāt atpakaļ uzņēmuma kontā.
6. Aizliegšim uzņēmuma kasē turēt skaidro naudu, kas mēnesī pārsniedz 500 latus (neattiecas uz EKA kasi).
7. Aizliegšim slēgt uzņēmumu līgumus ar bijušajiem darbiniekiem trīs mēnešu laikā pēc darba uzteikuma. Nosacījums attiecas gan uz fiziskām personām, kas reģistrējušās kā saimnieciskās darbības veicēji, uz mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem un jaundibināto SIA, kurā strādā bijušais darbinieks. Pārkāpums uzskatāms par darba attiecībām bez darba līguma.
8. Noteiksim Darba likumā nosacījumus, ka darba līguma kopijai un darbinieka pases kopijai ir jāatrodas uzņēmuma struktūrvienībā uz vietas. Līdz ar to papildināt arī LAPK ar pantu, kas noteic: darba līguma kopijas neesamība uzņēmuma struktūrvienībā uzskatāma par darba attiecībām bez darba līguma.

Ieteiksim LAPK palielināt sodus darba devējiem fiziskām personām, jo pašreiz tie ir tikai 100 – 350 latī.

9. Noteiksim Kredītiestāžu likumā u.c., normatīvajos aktos pienākumu maksājumu iestādei ziņot Valsts ieņēmumu dienestam par fiziskās personas kontā ieskaitītajiem naudas līdzekļiem no ārzonu kontiem un ES kontiem par katru saņemto naudas summu virs 1000 latiem.

10. Noteiksim grozījumus likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” par apliekamā ienākuma noteikšanu uz VID aprēķina pamata, nosakot likumā, ka uzkrājumu deklarācijā skaidrās naudas uzkrājumi, kas ir virs 1000 latiem, ieskaitāmi norēķinu kontā to rašanās brīdī. Pretējā gadījumā tiks uzskatīts, ka personai ir slēptie ienākumi.

11. Aizliegsim valsts un pašvaldību uzņēmumiem izdarīt ziedojumus.

12. Noteiksim prēmiju un atlīdzību iestādes darbiniekiem vai fiziskām personām, kuras būs novērsušas vai atklājušas kontrabandas preces.

Citi:

1. veiksīm sistemātiski nodokļu likumu grozījumus, lai sakārtotu uzņēmēju un grāmatvežu ikdienas darbu, kā arī, lai nerastos situācijas, kad katrs nodokļu normu traktē atšķirīgi;
2. mikrouzņēmumu nodokļu maksātājiem un fiziskām personām – saimnieciskās darbības veicējiem ieviesīsim pēc izvēles vienkāršāku grāmatvedības uzskaites modeli;
3. palielināsim azartspēļu valsts nodevu;
4. noteiksim papildus akcīzes nodokļa apliekamos objektus - reprezentīvam auto, jahtām, motocikliem, dārglietām, antikvāriem un vēstures objektiem;
5. ieviesīsim banku transakcijas nodokli ar 2012.gada 1.janvāri. (Izstrādi veiks Finanšu ministrija, sadarbojoties ar Latvijas Banku, kurai būs jānosaka kredītiestāžu pakalpojumiem „grieztī”);
6. palielināsim finanšu stabilitātes nodevu 2012.gada 1.janvāri;
7. ieviesīsim papildus valsts nodevu par reklāmu, kas nav latviešu valodā;
8. Administratīvā procesa likumā noteiksim līdz tiesvedības izbeigšanai nomaksāt tikai 50% no papildus budžetā aprēķinātiem nodokļiem (bez kavējuma naudas un soda naudas), kā arī noteiksim nodokļu lietās pieprasīt neatkarīga sertificēta nodokļu konsultanta viedokli;
9. izdarīsim grozījumus likumā „Par nodokļiem un nodevām” attiecībā uz kavējuma naudas un soda naudas dzēšanu gadījumos, kad nodokļu maksātājs nevar to samaksāt, bet var turpināt saimniecisko darbību, maksājot pamatparādu un tekošos maksājumus. Šādai normai būs noteikti arī ierobežojumi.

([atpakaļ uz saturu](#))

Attīstība un sociālā atbildība

Pasaulē un arī Latvijā notiekošā finanšu sistēmas un ekonomikas krīze ir pierādījusi nepieciešamību palielināt valsts lomu krīzes pārvarēšanā. Nepieciešams izstrādāt reālu Nacionālās attīstības plānu (NAP) 2014.-2020. gadam un tā realizācijas institucionālo risinājumu.

NAP jāietver gan valsts budžets, gan arī pasākumi, kas vērsti uz Latvijas ekonomikas attīstību. Ir jāizbeidz prakse, kad NAP tiek izstrādāts atrauti no valsts budžeta un valsts budžets tiek izstrādāts, ignorējot valsts attīstības nepieciešamības. Vienaļcīgi ar NAP gatavošanu nākošajam plānošanas periodam - 2014.-2020. gadam - ir jāgatavo valsts budžeta pamatnostādnes tādā pašā laika periodā. Katru gadu izstrādātie attīstības un finanšu plāni ir koriģējami atkarībā no reālās situācijas attīstības valstī un pasaulē. Nepieciešams institucionāli nodrošināt valsts attīstības plānošanu tā, lai veidotos horizontālā sadarbība starp ministrijām. To var izdarīt institūcija pie Ministru prezidenta, kas ir spējīga panākt plāna NAP un valsts budžeta sastādīšanu atbilstoši valsts prioritātēm un arī plāna un budžeta izpildi, ietekmējot

ministriju darbību.

Izšķirošais jautājums Latvijas izaugsmes nodrošināšanai ir darba ražīguma palielināšana, kas iespējama, vienīgi ieguldot ievērojamus resursus uzņēmējdarbības modernizācijā. Valstij tādēļ ir jāizveido Latvijas Attīstības banka, sadalot finansējumu NAP darbības termiņā. Galvenais mērķis ir panākt nacionālo mazo un vidējo uzņēmumu attīstību, lai globalizācijas rezultātā tie nenonāktu ārvalstu kapitāla kontrolē.

Latvijas Attīstības bankai ir jāizveido riska investīciju (kapitāla) fonds, kurā ik gadu valstij jānovirza 100 – 200 miljoni latu. Šie līdzekļi jānovirza valsts tautsaimniecībai svarīgu uzņēmumu kapitāla palielināšanai. Šobrīd kredītu saņemšana bankās ir apgrūtināta ne tikai tādēļ, ka bankas ierobežo kredītešanu nenoteiktības apstākļos, bet arī tāpēc, ka uzņēmumu kapitāls ir pārāk mazs.

Optimizēsim ES fondu administrēšanas sistēmu, būtiski samazinot iesaistīto institūciju skaitu, vienkāršojot procedūras un samazinot izmaksas. Nepieciešams maksimāli samazināt ES fondu projektos ieguldīto līdzekļu aprites laiku un atmaksu uzņēmējiem (optimāli 12–15 mēneši). Nākamajā ES fondu plānošanas periodā priekšroku dosim pasākumiem, kas veicina uzņēmējdarbību, eksportu, valsts konkurētspēju, attīsta izglītību un zinātni, vērsti uz sabiedrībai nozīmīgu infrastruktūras objektu izbūvi un sakārtošanu.

Ir jāierobežo Latvijas pensiju fondu naudas ieguldīšana ārvalstīs, kā tas notiek pašreiz, un nekustamajos īpašumos. Jāstimulē šo fondu līdzekļu novirzīšana Latvijas prioritāro nozaru attīstībai.

Ir jāpanāk plašā bezdarbnieku slāņa vismaz daļēja iesaistīšana ekonomikā, par bezdarbnieka pabalsta saņemšanas nosacījumu izvirzot dalību sabiedriskajos darbos, līdzīgi kā tas šobrīd notiek t.s. simtlatnieku programmas ietvaros.

[\(atpakaļ uz saturu\)](#)

Enerģētika un "Zaļā" ekonomika

Enerģētikas politikai jābūt pamatā virzītai uz tautsaimniecības attīstību, valsts ārējās tirdzniecības bilances pozitīvām izmaiņām un efektīvāku resursu izmantošanu, bet Eiropas Savienības sasniedzamie rādītāji nav uzskatāmi par mērķiem, bet tikai rezultātiem rādītājiem daudz plašāku mērķu sasniegšanā. Lai to panāktu, sagatavosim un iesniegsim Zaļās ekonomikas likumu, kurš noteiks kompleksu attieksmi enerģētikas jautājumu risināšanā siltuma, elektroenerģijas un transporta sektorā, maksimāli veicinot energoefektivitātes pasākumus, pamatojoties uz minimāli nepieciešamo un pamatā investīciju atbalstu valsts mērķu sasniegšanā, iespējami mazāku ietekmi uz tarifiem un inflāciju un atbalsta pasākumu stabilitāti un prognozējamību ilgtermiņā. Veidosim centralizētu enerģētikas politikas stratēģiskās plānošanas sistēmu, balstoties uz labākajiem Latvijas ekspertiem un ņemot vērā ārvalstu pieredzi. Investīciju atbalstam jābūt plānveida, ņemot vērā Nacionālā attīstības plāna un pašvaldību plānu prioritātes. Jākoordinē maksimāli efektīva pieejamo ekonomisko instrumentu izmantošana – Eiropas Savienības finansējums, finansējums no Eiropas Savienības emisiju tirdzniecības sistēmas izsolēm, rotācijas fondi, mērķfinansējums no CO2 nodokļa fosilajai degvielai, energoservisa kompānijas un cita veida privātais finansējums. Šī programma cieši saistāma ar atbilstošām pārmaiņām izglītības programmās, lai nodrošinātu nepieciešamo speciālistu sagatavošanu, un pārmaiņām zinātnes finansēšanā, prioritāti piešķirot izpētei jaunu tehnoloģiju attīstībā un tehnoloģiju pārnesei.

Noteiksim augstus, taču reāli sasniedzamus obligātos atjaunojamo energoresursu lietošanas mērķus – 2020. gadam, kā arī 2030. gadam. Tas Latvijas uzņēmējiem nozīmē vērā ņemamas izredzes pelnīt gan iekšējā, gan ārējos tirgos. Savukārt sabiedrībai kopumā šāds attīstības scenārijs ļaus izrauties no šābrīža nabadzības, jo radīs tūkstošiem darba vietu un papildu nodokļu ieņēmumus sociālo un izglītības programmu vajadzībām. Lai sasniegtu noteiktos mērķus, ekonomiski pamatoti jānodrošina:

- koordinēti energoefektivitātes pasākumi mājāsaimniecību, ražošanas, pakalpojumu un publiskajā sektorā. Energoefektivitātes pasākumu potenciāls ir milzīgs – daudzdzīvokļu ēkas patērē 5–10 reižu vairāk siltumenerģijas nekā nepieciešams, ražošanas uzņēmumi patērē par 30%–50% vairāk enerģijas nekā identiski uzņēmumi Skandināvijā. Profesionāli izstrādāti energoefektivitātes projekti ražošanas sektorā atmaksājas 0,5–3 gadu laikā, mājokļu sektorā – 7–15 gadu laikā. Energoefektivitātes pasākumiem ir trīskāršs iespaids uz valsts ekonomikas attīstību – tie iedibina jaunus uzņēmējdarbības veidus un darbavietas, palielina ražošanas uzņēmumu konkurētspēju un eksportspēju, novērš par fosilo enerģiju tērētas naudas aizplūšanu no valsts un ļauj to no jauna ieguldīt energotaupības un citos uz izaugsmi vērstos pasākumos.
- no vietējiem atjaunojamiem resursiem ražotas degvielas industrijas attīstība, kas nodrošina divējus ienākumus – ne vien siltumnīcefekta gāzu emisiju kvotas pārdošanai starptautiskajā tirgū, bet arī darbavietas un nodokļu ieņēmumus no zaļās degvielas izejmateriālu iegūšanas un ražošanas. Veicināma ir tikai tādas no vietējiem resursiem saražotas degvielas izplatība, kas ir lētāka gala patērētājam un kuras ražošana neprasa valsts atbalstu. Šobrīd šī degviela ir attīrīta biogāze, rapša eļļa un arī otrās paaudzes sintētiskā biodegviela, ko var lietot jebkurā transporta līdzeklī bez jebkādas modifikācijas. Paredzams, ka jau tuvākajos gados tirgū nonāks no biomasas iegūta sintētiska degviela, kas Latvijas milzīgās biomasas rezerves ļaus ilgtermiņā pārvērst eksportējamā transporta degvielā.
- elektroenerģijas ražošanas un siltumapgādes nozares attīstība ir jāsamēro ar ieguvumiem, ko radīs vērienīga energoefektivitātes programma. Latvijas sabiedrība nav tik turīga, lai maksātu par enerģiju, ko tā var netērēt. Vienlaikus atbalstāmi projekti, kas saistās ar atjaunojamiem energoresursiem, kas ilgtermiņā finansiāli atmaksājas vairāk nekā to fosilās alternatīvas. Tāpēc līdz 2020. gadam jāpanāk, lai starptautiskie un vietējie investori būtu ieinteresēti izvietot lielas biomasas koģenerācijas stacijas visās lielajās Latvijas pilsētās, tādējādi izmantojot vietējos resursus, nodrošinot darbavietas reģionos, vienmērīgu valsts ekonomisko attīstību un piedāvājot šos relatīvi mazākos projektus īstenot vietējam kapitālam un būvniekam, nevis uzbūvēt un darbināt no ārzemniekiem atkarīgu elektrostaciju.
- pašvaldību energoplānu izstrāde – Latvijas pašvaldībām ir nepilnīgs priekšstats, cik daudz enerģijas tās var ietaupīt, kā attīstīt mūsdienīgas enerģijas jaudas, cik daudz resursu tam nepieciešams. Šābrīža ekonomiskajā situācijā pašvaldības nevar atļauties finansēt šādus energoplānus, tāpēc jāpiesaista finansējums no emisijas kvotu tirdzniecības vai Eiropas Savienības atbalsta programmām, šo plānu vienotu metodiku izstrādājot ar starptautiski atzītu un neatkarīgu speciālistu palīdzību;
- nepieciešams veikt gāzes tīklu nodalīšanu un nacionalizāciju. Tikai pēc šī soļa veikšanas ir jēga risināt jautājumu par sašķidrinātās gāzes termināli. Jāveic izpēte slānekļa gāzes ieguves iespējām Latvijas teritoriālajos ūdeņos un kontinentālajā šelfā.

([atpakaļ uz saturu](#))

Energoefektīva būvniecība

Jebkurā ekonomikā izaugsmes rādītājs ir saistīts ar būvniecību. Ja būvniecības apjomi pieaug, sākusies tautsaimniecības izaugsme. Krīzes gados Latvija pazaudējuši daudz profesionālu būvniecības speciālistu un būvorganizāciju. Latvijas būvnieki un būvfirmas būs konkurētspējīgi Eiropas tirgū, ja mūsu būvniekiem būs augsta profesionālā kompetence un skaidri noteikta profesionālās atbildības sistēma.

Tāpēc jāizstrādā un jāapstiprina būvniecības nozares stratēģiskās attīstības programma, kas paredz pasākumu kompleksu, lai nodrošinātu būvniecības dalībnieku reglamentētu kompetences paaugstināšanu, konkurētspējas palielināšanu un ar būvniecību saistīto, normatīvo aktu sistēmas sakārtošanu;

Mēs iniciēsim Latvijas “NEGAvatu (ietaupītās enerģijas) programmu” – nosakot zema energopatēriņa ēkas par vienīgo pieļaujamo būvniecības un rekonstrukcijas standartu, veicinot zema enerģijas patēriņa iekārtu izmantošanu, kopumā nodrošinot 50 TWh enerģijas ietaupījumu turpmākajos 10 gados, tādējādi atsakoties no lielas daļas importētās enerģijas, paaugstinot uzņēmumu rentabilitāti, būtiski samazinot

bezdarbu un vairojot nodokļu ieņēmumus, sekmējot konkurētspējīgas būvniecības un tās satelītindustriju atdzimšanu.

Likumā noteiksim profesionālo būvniecības jomas nevalstisko organizāciju statusu un deleģēsim tām valsts pārvaldei neraksturīgās funkcijas. Būvniecības jomu reglamentējošajos normatīvajos aktos precīzi noteiksim visu būvniecības dalībnieku – pasūtītāju, attīstītāju, projektētāju, būvnieku un uzraugu pienākumus un atbildību. Veidojot vienotu par teritoriju plānošanu, būvniecības jomu un vidi atbildīgu Attīstības ministriju, integrēsim vienotā sistēmā teritoriju plānošanas, ietekmes uz vidi novērtēšanas, vides atļauju un būvniecības sistēmas, lai izvairītos no savstarpēji dublējošām administratīvām procedūrām un maksimāli ātri nonāktu no ieceres līdz īstenotam projektam, vienlaikus nodrošinot sabiedrības iespējas izteikt savu viedokli un minimizējot negatīvās ietekmes uz vidi.

Valstī ir jāsakārto visu būvniecības dalībnieku - pasūtītāju, attīstītāju, projektētāju, būvnieku, būvuzraugu un būvekspertu profesionālā un civiltiesiskā apdrošināšana. Publiskajos būvniecības iepirkumos vērtēšanai ir jāizmanto ilgtspējīgas būvniecības sistēmas definētie mērāmie kritēriji.

([atpakaļ uz saturu](#))

Transports un sakari

Svarīgs valsts attīstības virziens arī turpmāk būs satiksmes un sakaru infrastruktūra. Valstī jāattīsta sakari – bezmaksas vai subsidēts platjoslas internets visā valsts teritorijā ir būtisks nosacījums, lai neturpinātos iedzīvotāju aizplūšana no lauku reģioniem. Vienkāršots e-paraksts jāievieš lietotājiem bez maksas un jānosaka kā obligāts saziņā starp valsts institūcijām. Elektroniskais paraksts saistāms ar personas identifikācijas karti, kurā tālākā nākotnē digitāli iekļaujamas visas personai nepieciešamās apliecības un atļaujas. Ja iespējams, darba vietās veicināms brīvs darbalaika režīms, tāldarbs un darbs no mājām, nepilna darba diena – un dažādi citi pielāgojumi mazu bērnu vecākiem, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, strādājošiem pensionāriem un citām ekonomiski aktīvu iedzīvotāju kategorijām, kas nevar strādāt pilnu slodzi.

Nemot vērā demogrāfiskos un emigrācijas procesus un mūsu nostāju imigrācijas jautājumos, paredzam lēnu iedzīvotāju skaita samazināšanos un mērenu Latvijas ekonomikas attīstību. Tāpēc Nacionālā apvienība uzskata, ka jāsamazina optimistiskās nākotnes autoceļu satiksmes intensitātes prognožu koeficienti, jāatsakās no megaprojektiem un gandrīz visi ceļiem pieejamie līdzekļi ieguldāmi segas pastiprināšanas projektos, lai sakārtotu esošo ceļu tīklu segumu 10 – 15 gadu periodā, kas nodrošinātu minimāli nepieciešamo infrastruktūru ekonomikas attīstībai, it īpaši reģionos. Lai uzlabotu ceļu būvnieku konkurenci iepirkumos, stingri vērsties pret iespējamo korupciju valsts pārvaldē. Arī ceļu nozarē ieviešams „labo uzņēmumu saraksts“. Taupīt autoceļu uzturēšanā – zemāko uzturēšanas klašu ceļus nodot apsaimniekot privātajiem būvuzņēmējiem, ja viņi spēs piedāvāt zemāku cenu un līdzvērtīgu kvalitāti kā valsts uzņēmums AS „Latvijas autoceļu uzturētājs“. Par galveno autoceļu lietošanu ar transportlīdzekļiem vai to sastāviem, kuru pilna masa pārsniedz 12 tonnas, tiks noteikta maksa – eirovinjete. Kopējie ieņēmumi gadā no ceļu lietošanas maksas varētu būt ap 12 miljoniem latu. Attīstāma satiksmes organizācija, datorizēti satiksmes organizācijas modeļi. Viena no mūsu prioritātēm būs letālu ceļu satiksmes negadījumu skaita samazināšana. Kā viens no pasākumiem šī mērķa sasniegšanā būs būtiska atbildības pastiprināšana par braukšanu alkohola vai narkotisko vielu reibumā.

Gan pašā valstī, gan Eiropas Savienības virzienā jāattīsta ātrgaitas pasažieru vilcienu satiksme, īpašu uzmanību pievēršot „Rail Baltica” projektam, kura ietvaros veikt esošās infrastruktūras modernizāciju atbilstoši noslēgtajām starpvalstu saistībām, kāpinot esošā sliežu ceļu platuma ceļošanas ātrumu līdz 160 km/h. „Rail Baltica” 1430 mm sliežu ceļu platuma projekta aktualizācija, kā arī vienlaicīgi ir nepieciešams veikt pārrunas ar Eiropas Komisiju par Ten-T (Transeiropas transporta tīkls) fonda atvēlēto līdzfinansējuma būtisku palielināšanu, tādējādi garantējot šim projektam ekonomisko dzīvotspēju.

Latvijas dzelzceļa organizācijas efektivizācija un pārvaldāmās infrastruktūras turpmāka modernizācija – sliežu ceļi, inženiertehniskās būves, vilcienu kustības vadības automātiskās sistēmas, dzelzceļa telekomunikāciju tīkli, radiosakari, elektroapgādes un kontakttīkla un citu iekārtu uzturēšana, veicinot uzņēmuma turpmāku konkurētspējas celšanu. Īpašs uzsvars liekams uz kravu pārvadājumu saistošās infrastruktūras kapacitātes pilnveidošanu atbilstoši reģionālajām tirgus tendencēm tranzītkoridorā Austrumi – Rietumi, kas savieno Krievijas un Baltkrievijas dzelzceļus ar Latvijas ostām Rīgā, Ventspilī un Liepājā. Eiropas Komisijas „Zaļā gaismā” projekta turpināšana kā arī līdzīgu energoefektivitātes projektu attīstība kā prioritāte. Vides politikas jautājumu turpmāka risināšana: degvielas un enerģijas resursu ekonomijā, grunts un gruntsūdeņu aizsardzībā, attiecīgi pasākumi vilcienu kustības nodrošināšanai, ūdens aizsardzībai, tā racionālai izmantošanai un hidroloģiskā režīma saglabāšanai sliežu ceļam piegulošajās teritorijās un trokšņu samazināšanai.

Sabiedriskā transporta turpmāka efektivizācija, pasažieru vilciena un pasažieru auto transporta dublējošos maršrutu noteikšana, ekonomiski nepamatoto reisu optimizācija un plūsmas novirzīšana vilcienu vai autobusu satiksmē. Nodrošināt reģionālos satiksmes reisu, atbilstoši demogrāfiskajam iedzīvotāju izvietojumam, veicināt pasažieru pārvadāšanu, prioritāri pēc infrastruktūras nodrošinājuma iespējām, izmantojot dzelzceļus, tādējādi nepieļaujot atsevišķu dzelzceļa posmu likvidāciju.

Starptautiskās lidostas "Rīga" infrastruktūras turpmāka attīstība nodrošinās apkalpoto pasažieru skaita un tranzīta pasažieru skaita pieaugumu, kā arī veicināt starptautiskās lidostas „Rīga” reģionālā „hub” statusa īstenošanu, tranzīta pasažieru pieaugumu Āzijas – Eiropas, Eiropas – Tuvo Austrumu un citos ekonomiski pamatotos abpusējos virzienos. „AirBaltic” uzņēmuma turpmāka attīstība, caurspīdīguma principa īstenošana tā pārvaldībā, politiskās ietekmes uzņēmumā mazināšana.

Valstij jāveicina ostu izaugsme un tranzīta iespējas. Latvijas lielākās ostas (Rīga, Ventspils, Liepāja) ir nepieciešams attālināt no politisko spēku tiešas pārvaldības un virzīt uz finansiāli un politiski autonomu, un pašpieietiekamas organizācijas principiem. Ir nepieciešams decentralizēt ostu pārvaldības sistēmu atbilstoši pasaules un reģionālai praksei. Jāveic kompleksas likumdošanas izmaiņas, mainot Rīgas ostas pārvaldes un Ventspils ostas pārvaldes statusu no atvasinātas publisko tiesību juridiskas personas, uz sabiedrībā ar privāto uzņēmumu tiesību aktiem, kas veic ostas biznesu un aktīvu pārvaldību, lai gan akcijas var tikt emitētas, tās pilnā apmērā piederētu valstij, vai valstij un pašvaldībai. Ostu pārvalžu valdes sastāvam ir jātiek izvēlētam atklātā konkursā, kuru izsludinātu Satiksmes Ministrs, par pamatkritērijiem nosakot attiecināmo izglītību un/vai darba pieredzi, uz 4 gadu termiņu 5 cilvēku sastāvā ar iespēju ik gadu pārskatīt katra valdes locekļa sniegumu.

[\(atpakaļ uz saturu\)](#)

Lauksaimniecība un lauku attīstība

Ar nodokļu politikas, administratīvā sloga mazināšanas un dažādu atbalsta instrumentu palīdzību tuvāko piecu gadu laikā panāksim to, lai tiktu sasniegts pašnodrošinājuma līmenis Latvijā pamata lauksaimniecības produktu ražošanā.

Nodrošināsim, lai valsts un Eiropas atbalsts mērķtiecīgi tiktu virzīts ražošanas veicināšanai Latvijas laukos. Aktīvi aizstāvēsim Latvijas lauksaimnieku intereses jaunās Eiropas Savienības Kopējās lauksaimniecības politikas pēc 2013. gada reformas izstrādē, lai nodrošinātu godīgu konkurenci un taisnīgāku atbalsta maksājumu sistēmu starp visiem Eiropas lauksaimniekiem.

Realizēsim likumdošanā atļautus iekšējā tirgus aizsardzības pasākumus, īpaši tādus, kuri vērsti uz atsevišķu tirdzniecības tīklu dominējošā stāvokļa ierobežošanu valstī. Latvijā saražotās lauksaimniecības produkcijas konkurētspējas un saimniekošanas mēroga palielināšanai, sekmēt lauksaimniecības kooperācijas tālāku attīstību.

Izstrādāsim visu līmeņu lauksaimnieciskās izglītības attīstības plānu, kas atbilst mūsdienīgas, efektīvas un ilgtspējīgas lauksaimnieciskās ražošanas vajadzībām un uzsāksim lauksaimniecības izglītības reformu.

Likumdošanā noteiksim regulējumu maksimālajam pārtikas preču uzcenojumam un kā arī noteikt reģionālo produktu īpatsvāru mazumtirdzniecībā.

Ieviešama progresīva lauksaimniecības politika (analizējot pārtikas produktu resursus pasaulē, enerģētikas kultūras, modernās tehnoloģijas, nodrošinot augstāku pievienoto vērtību Latvijā audzētiem lauksaimniecības produktiem), plānojot pieaugošas eksporta iespējas. Atkarībā no zemes auglības un attiecīgo teritoriju plānojumiem savai vietai jābūt gan bioloģiskajai lauksaimniecībai, gan arī modernai, vidi nepiesārņojošai intensīvai uz eksportu orientētai lauksaimniecībai. Stingras vides prasības un prasības pēc vislabākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem nosakāmas lielajām cūku fermām, nepieļaujot smaku traucējumus apkārtējiem iedzīvotājiem.

Sakārtosim ceļus un infrastruktūru laukos, kā lauku un valsts dzīvesvides un ekonomikas pamatu.

Ar nodokļu politikas, administratīvā sloga mazināšanas un dažādu atbalsta instrumentu palīdzību veidosim jaunas darba vietas Latvijas laukos - līdztekus tradicionālajām nodarbēm attīstot meža resursu un zemes dzīļu izmantošanu, atjaunojamo energoresursu nozari, nišas produktu ražošanu, e-darba un lauku kultūrvides tūrisma; apturēt cilvēkresursu turpmāku aizplūšanu no reģioniem un sasniegt dzīves līmeņa atšķirību pakāpenisku izlīdzināšanu dažādu valsts reģionu starpā.

Jāveicina lauku krājaizdevu sabiedrību attīstība, radot centrālo organizāciju, kas saskaņotu līdzekļu aizdošanu un saņemšanu. Centrālajā organizācijā visām krājaizdevu sabiedrībām jābūt katrai vienai balsij, vienādām tiesībām, vienādiem pienākumiem. Panākumu gadījumā visiem ir kopīgi ienākumi, neveiksmes gadījumā - zaudējumi, lai lielās krājaizdevu sabiedrības būtu ieinteresētas mazo attīstībā. Krājaizdevu sabiedrībām jāatļauj pieņemt līdzekļus no cilvēkiem, kas nav to biedri, lai lauku iedzīvotāju līdzekļi nonāktu lauku attīstībā, nevis ārzemju bankās. Tāpat jāļauj krājaizdevu sabiedrību uzņemties bankas funkcijas lauku reģionos, izmaksājot pensijas un sniedzot citus pakalpojumus.

Valstij jāveicina zemnieku kooperācija, lai zemnieku kooperatīviem piederētu lauksaimniecības produkcijas pārstrādes uzņēmumi un mazumtirdzniecības veikalu tīkli.

Izstrādāsim un ieviešim ilgtermiņa finansēšanas programmu lauksaimniecības zemes iegādei un ražošanas objektu būvniecībai laukos.

([atpakaļ uz saturu](#))

Mājokļa un kredītēšanas politika

Nekustamā īpašuma tirgus atdzīvināšanai ir jāpadara neizdevīga īpašumu ilgstoša atrašanās banku rokās. Ar likumu ir jānosaka pienākums bankām uz vismaz pieciem gadiem izīrēt līdzšinējiem īpašniekiem - hipotekāro kredītu ņēmējiem, kuri nespēj nokārtot savas saistības, - banku īpašumā pārgājušos mājokļus par tirgus cenām.

- Atdzīvināms mājokļu tirgus, ieviešot šādus pasākumus:

1. valsts galvojums jaunajām ģimenēm pirmā mājokļa iegādei 30% apmērā no banku pieprasītā nodrošinājuma;
2. mājokļu kadastra vērtības padarāmas prognozējamākas un tuvākas tirgus situācijai, „nogludinot” nenormāli lielus kadastrālo vērtību lēcienus īsā laika posmā un nepamatotas kadastrālo vērtību atšķirības līdzīgiem, netālu novietotiem īpašumiem.

- Nekavējoties izstrādājams Hipotekārās kreditēšanas likums ar mērķi:

1. ieviest valsts uzraudzību pār hipotekāro kreditēšanu nākotnē, uzticot Finanšu un kapitāla tirgus komisijai hipotekāro kredītu izsniegšanas uzraudzības funkcijas;
2. iestrādāt izsniedzamā hipotekārā kredīta un ķīlas samērojamības principus un risku novērtēšanas sistēmu.

- Izvērtēsim jaunā Maksātnespējas likuma piemērošanu praksē ar mērķi:

1. vienlīdz aizsargāt gan godprātīgas privātpersonas tiesības tikt atbrīvotai no atlikušajām parādsaistībām, gan kreditora intereses;
2. nepieļaut piemērot juridiskās personas maksātnespēju kā parāda piedziņas veidu;
3. pēc iespējas ātrāk atgriezt bankrotējušā komersanta mantu civiltiesiskajā aprītē.

Nepieciešamības gadījumā izstrādāsim un pieņemsim grozījumus Maksātnespējas likumā.

([atpakaļ uz saturu](#))